

કચ્છી ગ્રંથાલય
જામનગર

કચ્છી તુલસી

ઔર

કચ્છી

મુદ્રણક

એસ. કેપ્ટન ડો. ઉસ્માની

એમ બી.બી.એસ.

(લખનૌ)

ફાઝલ ઉલ્લે દીનીયાહ

(વફાકુલ * મદારિસ * મુલતાન)

કિંમત : મુફત

તઅદાદ : ૨૦૦૦

નાશિર : જમીનતે એહલે હદીસ મીરઠ
મસ્જીદ એહલે હદીસ અનસાર ખલોક કરીમ નગર મીરઠ

: નકલ કર્દાહ :

બઝમે તૌહીદ
(અખાન ઉર્દૂ હુરફ ગુજરાતી)

૪/૩૫૮૧, સલાબતપુરા મેઘન રોડ,

સુરત-૩૬૫ ૦૦૩ (ઇન્ડીયા)

તબલીગ નં. ૬

: કિતાબ મુફત મિલને કા પતા :

સુલેમાન યુમુર પટેલ

૪/૪૬૦૦ તૈયબી સ્ટ્રીટ અંપાબજર, સુરત-૩૬૫૦૦૩.

મસ્જીદ એહલે હદીસ

સગરામપુરા લુહાર શેરી, સુરત-૩૬૫૦૦૨.

નિદાએ હકે કાર્યાલય

ટે. મગણાદી ભાગોળ-જંબુસર (જી. ભરૂચ)

પેશોલકૃત

નહમદોહુ વ નુસલ્લી અલા રસુલિહિલ કરીમ અમ્મા
ખઅદ પ્યારે મુસલમાન ભાઈઓ,

હમ સળ જાનતે હેં કે હમ કિસ દોરસે ગુઝર રહે
હે, ઓર હમારી કિયા હાલત હય હર જગે હર મહાઝ પર
હમ પસ્તી મેં હેં, ઝિલ્લત વ ખવારી મેં હે, હમ પર તરહ
તરહકા ગુલ્મ હો રહા હય, હમ મારે જા રહે હેં પીટે જા
રહે હે, હમારા કોઈ પુરસાને હાલ નહિ. અયમ્મા કયુ ? કલી
હમને ઈસ પર ગૌર કિયા ? કુરઆન તો કહેતા હય કે 'તુમહી
ખુલન્દી પર રહોગે, અગર તુમ ઈમાનદાર રહોગે' સાથ મેં
ઈમાનવાલે હોને કી શર્ત લગાદી હય મઅલૂમ હોતા હય કે
હમને ઈમાન કી શર્ત કો તોળદી તો અલ્લાહ તઆલા કી મદદ,
નુસરત હમસે હઠ ગઈ ઓર હમ ખુલન્દી સે પસ્તી મેં આગએ
આપ જાનતે હોગે કે ઈમાન કી પહેલી શર્ત કિયા હય ઈમાન
કી પહેલી શર્ત અલ્લાહ કો એક જાનના, ઉસી કો દુખ દર્દકા
દૂર કરનેવાલા સમજકર પુકારના, ઉસી કી બંદગી કરના. ઉસ
કે સિવા કિસી ઓર કો હાજત રવા ન સમજના વગયરહ એ
સળ 'તૌહીદ મેં શામિલ હય, ઓર ઈસકે ખિલાફ અલ્લાહ કે
સિવા ઓર કિસીકો દુખ દર્દમે પુકારા રોઝી રક્ષા સમજ, યા
હાજત રવા સમજ, યા કિસી ઓર કી બંદગી કી તો એ સળ
કામ શિકીયા હે 'અલ્લાહ તઆલા' મુશરિક કી કોઈ ઈબાદત
કુખુલ નહિ કરતા બલ્કે કુરઆન કે ફરમાન કે મુતાબિક વોહ
બળા ઝાલિમ હય, ઓર વોહ હંમેશા હંમેશા કે લીએ જહન્ન-
મમે ડાલા જાએગા. હમારે અંદર એહી શર્ક આમ હો ગયા
હય, ઓર ઈસી સળળ હમ આજ પરતીમે હે, ઈસ કિતાબ મેં

કુરઆન વ હદીસ ધ્રી રોશની મેં ઇસી બાત કો પેશ કી હય,
 જન લાઇઓ કો ખુદા ઔર ઉસકે રસુલ (સ. વ.) પર ઇમાન
 હય વોહ ઇન કુરઆન વ હદીસ કે ફરમાનો કો પળે, ઉસ પર
 ગૌર કરે ઔર સહી માનો. મેં તૌહીદવાલા બન બાચે

અલ્લાહુતઆલા હમે દીન સમજનેકી ઔર અમલ
 કરનેકી તૌફીક બક્ષે આમીન.

દુઆગો :- (૧) અબદુલ રહીમ શેખ

(૨) સુલેમાન હુસુફ પટેલ

બીસમીલ્લાહી-રહમાની-રહીમ

અલહમદુ-લીલ્લાહી-નહમદુહુ-વ-નસતઠનૂ હું
 વ-નસતગ-ફિરહુ-વ-તુ-મિનુ-બીહી-વ-ન-ઉઝુ
 બીલ્લાહી-મીન-શુર-રે-અનકુસિના-વ-મિન
 સધ્યાતિ-આઅમાલિના-મંઈ-યહુ-દિહીલ-લાહુ
 ફલા-મુંઝિલ્લહુ-વમંઈ-યુઝલિલ્લહુ-ફલા-હાદિયા-લાહુ
 વ અશહદુઅંલ્લા-ઇલાહા-ઇલિલ્લ્લાહુ-વ-અશહદુઅન્ન
 મુહંમદન-અમદુહુ-વ-રસુલુહું

અમમાઅદ :- લોગો કયા યે ઝૂને હુઈ ગરદને યું
 હી ઝુકી રહેંગી ઔર યે માથે યું હી ફુકરાયે જાયેંગે ઇન
 મૂંહો પર ઇસી તરહ થૂકા જાયગા યે બસતી યું હી ઉજ-
 જેંગી નૌનિહાલ ઇન્ના તરફ છિદે જાતે રહેંગે, યે આમર યું
 હી પામાલ ખરામ. વ. બસતા રહેંગી, સર છૂપાનેકો એક
 આસરા ન મિલેગા ઔર કયા તુમ ફનિયા ઔર આખિરત
 દોનોં કા સૂકુન ખોદેંગે ?

હોશમન્દો ! તુમ જીસ માલિક પર ઇમાન લાયે હો
 ઉમકા ફરમાન તો યે હય કે વ-અનતુમૂલ-અઅલવના ઇન-
 ફૂનતુમ-મુ મનીન- (સૂ. આવે ઇમ્માન આયાત ૧૩૯) તુમ હી-
 ગાલિબ રહાંગે સરફરાઝી ઔર કામરાની તુમહારા હક હય,
 બશર્ત યે કે તુમ મોમિન બન જાવ, અગર ઇસ ફરમાને ખુદા-
 વદી કે હક માનતે હો તો, યે બી માનો કે અબ તુમ ઇસ ઇમાન
 કે હામિલ નહિ રહ જીસ ઇમાનસે ફનિયા ઔર આખિરત કી
 સર ખુશ્દી ઔર તાજદારીકાવાદા કીયા ગયા થા. સુખૂત દરકાર હો
 તો એક તરફ મસ્જિદોંમે આંક દેખો ઔર ફસરી તરફ કબરોં
 આસતાનોં પર અકીદતમન્દો કે હૂજૂમ કા મુશાહિદહ કરો. યે

हुकीकत रोजे रेशन की तरहु सामने आ नखेगी. के अकीकत
 मंद्दी के साथ साथ हुकानदारीने धिमान के साथ क्या मुआमिला
 किया, क्या क्या गुल जिलाये हैं. गुजड़ों और औलिया-
 अदलाह कीकणरोकी कीमत वसूल की जा रही हय और
 मन्न-सलवा समझकर भाई जा रही हय. वहां मुजविरत
 और कलंदरी हय, सज्दे और तवाइ हैं, रोना और घाना
 हय, शीरीनी और आदरे हैं, यरस और लंग हैं, उरयानी
 और इहाशी हैं, गाना और गजना हय, उस और मेवे हैं,
 मन्नते और मुरादे हैं, तणरुक और यणहावे हैं, गर्ज हर
 वोह चीज हय, उससे अदलाह तआला की कीताय और
 उसके नबी, मुहमद स. अ. व. ने मना इरमायाथा. और
 उसमें मुजतीला होनेवालों के हूनियामें जिललत, और
 आभिरतमें गहनमकी आगसे उराया था- हजरत-गुन्दुष
 (रजी) रिवायत करते हैं, के नबी. स. अ. व. के ये इरमाते
 सुना है. के लोगो ! कान जोलकर सुनवो के तुमसे पहले जे
 लोग गुजरे हैं, उन्होंने अपने अंभीया और अपने औलिया
 की कणरोको धिमादत गाह-और सज्दहुगाह जना लीया था
 सुनो ! तुम कणरो के सज्दहुगाह मत जनाना, में इस
 इअलसे तुम को मना करता हुं (रवाहु मुस्लीमुन) (इस
 हदीसको जयान किया धिमां मुस्लीम, रह.)

कुरआन करीममें इस इअले शनीअसे रोकने के लिये
 कीस कहर जलीग और धिमी जयान आया हय-

वल-लजीना-यदुना-मिन-हुनीललाहि-लायजलुइना
 शयअव बहुम युजलकून अमवातुन गयरो आहुयाई वमा
 यशउइना-अैयाना युजअसून- (सू- नहल तरजुमा :- और
 अदलाहके धिवावह वोह हूसरी हसतीयां उनको लोग (हान-

તરવાઈ) કે લીએ પુકારતે હૈં, વોહ કીસી ચીજ કે લી ખાલિક
 નહિં હય, બલકે ખુદ મખલૂક હૈં, મુરદહ હેં ન કે જિન્દહ હૈં,
 ઓર ઉનકો યે લી માલૂમ નહિં હય કે ઉન્હેં કબ દો બારહ
 જિન્દહ કર કે) ઉઠાયા જાએગા- યે અલકાશ સાફ ખતા રહે હેં
 કે યહાં ખાસ તૌર પર જન બનાવટી મઅખુદોં કી તરદીદ કી
 જા રહી હય. વોહ ન તો ખુત હો સકતે હૈં ઓર ન શયતાન
 ઓર ફરિશ્તે બલકે સાફ સાફ મુરાદ કબરવાલોસે હય કયું કે
 શયતાન ઓર ફરિશ્તે તો જિન્દહ હય, ઉનપર, અમવાતુન
 ગયરો આહુયાઈન- (મુરદે હેં ન કે જિન્દહ) કા ઇતલાક
 મુમકિન નહિં રહે, લકળી ઓર પથ્થર કે ખુત તો ઉનકે લિયે
 હુબારહ જિન્દહ કરકે ઉઠાએ જાનેકા સવાલ હી પૈદા નહીં
 હોતા. લા-મહાલા (વમા યશઉરૂન ઐયાના યુખઅસુન તરજુમા
 (ઉનકો યે લી ખબર નહિં હય કે ઉન્હેં કબ દો બારહ જિન્દહ
 કરકે ઉઠાયા જાએગા) સે મુરાદ અંખીયા, શોહદા સાલેહિન,
 ઓર ફસરે ગૈર માઅમુલી ઇનસાન હો સકતે હે. જનકો
 ઉનકે મોઅતકદીન- દસતગીર=દાતા-ગંજબક્ષ-મુશકિલ કુશા-
 ફરીયાદ રસ-ગરીબ નવાઝ ઓર ન માલૂમ કયા કયા કરાર
 દેકર હાજતરવાઈ કે લિયે પુકારના શુરૂ કર દેતે હૈં અબ અગર
 કોઈ યે કહે કે મુલકે અરબમેં ઇસ તરહ કે મઅખુદ નહિં
 પાએ જાતે થે, તો યે ઇસકી તારીખસે ના વાકેફિયતકા ખુલા
 સુખૂત હે. કયું કે હર તારીખ દાં જાનતા હય કે અરબમેં મુત-
 અદ્દહ કબાએલ મસલન રખીઅ-ગરસાન કલ્બ, તગલીબ-ફૂઝાઅ
 કનાન-હરથ-કઅબ કીનદહ વગેરહમેં કસરતસે ઇસાઈ ઓર
 યહુદી પાએ જાતે હૈં ઓર યે દોનો મઝાહિબ અંખીયા,
 અવલિયા, ઓર શોહદા કી પરસ્તિશસે ખુરી તરહ આલુદહ થે
 ઓર ઇસી તરહ મુશરિકીન કે બહુતસે મઅખુદ ગુઝરે હુએ જો
 ઇનસાન હી તો થે જિન્હેં બઅદકી નસલોંને ખુદા બના લીયા

થા ખુબારીમે હઝરત મળને અખ્યાસ રહી કી રિવાયત હે કે કૌમે નૂહ (અ.) કે વદ્-સુવાઅ- યગુષ-ઔર નસર-યે સખ ઔલીયા-અદલાહુથે જિન્હે ખઅદ કે લોગ ખુદા બનાકર પૂજને લગે. ખઅઝને ઉનકે મુજ્સીમે ઔર ખુત બના ર પુજના શરૂકર દીયા. અરબમે મી ઉનકી ખૂબ પૂજા હો રહી થી. ઇસી તરહ હઝરત આએશા રહી કી રિવાયત મેં હવ કે આસાફ ઔર નાએલા દોનો ઇતિસાન હા થે (માખૂઝ)

તરજુમા :- ઇખને અખ્યાસ રહી ને કહા કે અદલાહ તઆલા કા યે કૌલ ઔર “કૌમે નૂહ (અ. સ.) કે સરદારોને કહા કે અપને મઅખુદોંકો હરગિઝ ન છોળના ઔર દેખો-વદ્ સુવાઅ યગુષ-યઉક ઔર નસર સે હરગિઝ અલગ ન હોના (સૂ-નૂહ-૨૩)

તરજુમા :- હ. ઇખને અખ્યાસ રહી ને કહા કે યે સખ ‘વદ્ સુવાઅ વગૈરહ કૌમે નૂહ (અ.) કે અવલિયા અદલાહ થે જખ વોહ મર ગયો તો લાગ ઉનકા કબરોંસે વાખસ્તા હો ગયો, ઔર ફીર ઉનકી ઇબાદત કરને લગે, ફીર યહી ખુત અરબકે કબાએલમેં ફલ ગયો યહી ખાત કુરઆને કરીમમેં ખરવરદિગારને ઇરશાદ ફરમાઈ હય,

ઈન્નલ-લઝીના-તદઉના-મીન-ફનીલ લાહિ-ઈબાદ્દન અમસા લુકુમ-ફદઉલુમ-ફલસયતલખુ-લકુમ ઇન કુનતૂમ-સાદિકીન (૧૯૪-અલ-અઅરાફ)

તરજુમા :- તૂમ લોગ અદલાહકો છોળકર જિન્હે પુકારતે હો વોહ તો મહેઝ અદલાહકે બંદે હૈ જૈસે તુમ બંદે હો. ઉનસે દુઆઓં માંગ દેખો. યે તુમહારી દુઆઓંકા જવાબ દે, અગર ઇનકે બારેમેં તુમહારે ખ્યાલાત સહીહ હય-મલુમા હુવા કે નઅરહે રિસાલત “યા-રસુલુલ્લાહ” નઅરહે હયદરી

“યા-અલી” ઔર નઅરહે ગૌસિયા સારે કે સારે નઅરે મુસલમાન. ઔર મોમિનકે બહુરેહાલ નહિ હે. મોમિનકા તો એક હી નઅરહ “અલ્લાહુ-અકબર” હય-યહી નઅરહ નખી સ. વ ઔર સારે સહાબારજી ને લગાયા હે. આજ ઈસ ઉમ્મત પર નિગાહ કાલે તો યહી નકશા નઝરકે સામને હોગા કહીં કોઈ કબર મસજુદે બલાએક હય. કહીં કોઈ આસતાના હય જસકી ચોખટ પર જખીં સાઈકી બ રહી હે કીસીકે દસ્તગીર કીસીકે જૌસ કીસીકો મુશકિલ કુશા પુકારા બ રહા હય ઔર વોહ ઘર જહાં પેશાનિયોંકો ઝુકના ચાહિયે થા. ખાલી પળે હે ઔર ઉસ ઝાતકે સાથ જો સહીહ મઅનોમેં દસ્તગીર, મુશકિલ કુશા ઔર હાજતરવા હય યું શરીક ઠહેરાએ બ રહે હેં. અબ અગર માલિકે કોએનાતકા ગુસ્સા ઈન ઉમ્મત પર ન લગકે તો ઔર કયા હો, પરવહિગારે આલમકો સળસે ઝયદહ નફરત ઈસ ખાતસે હે. કે ઉસકે સાથ કીસી ઔર કો હાજતરવા ઔર મુશકિલ કુશા માન લીયા જાએ. ઈસ ખાત કો કહીં વોહ-ઝુદમે-અઝીમ-કા નામ દેતા હય. જૈસે સૂ-એ લુકમાન મેં હય કે. ઈન્નશ-શીરકા-લઝુદમુન-અઝીમ (૧૩) હક યે હય કે શિક્ સળસે બળા ઝુદમ હય. ઔર કહીં માલિક શિક્કો ગાલીસે તઅબીર કરતા હય. જૈસે બુખારીકી નિવાયત મેં હય કે તરજુમા “ઈન્ને આદમ મુજે ગાલી દેતા હય.” હદ યે હય કે જો શખ્સ લી ઈસ નબસતમે લત પત હોકર બગૈરે તૌબાકે મર જાએ ઉસકો અલ્લાહ તઆલા કબી મુઆફ ન કરેગા.

ઔર વોહ હંમેશા જહન્નમકી આગમેં જલતા રહેગા. ચાહે ઉસને નમાઝોં પર નમાઝેં પગાહી હો, રોઝોં પર રોઝે રખે હોં. ઔર હજ્જેં પર હજ કીયે હોં કુરઆનકી બેશુમાર આયતોં ઈસ પર ગવાહ હય. “ઈન્નલ-લાહા-લા-યગફિર-અઈ યુશરફ-બિહી-વયગ-ફિર-મા-હુના-અલિકા-તિમંઈ-યશાઓ” (સ્. નિશા-૧ ૬)

તરજુમા :- અલ્લાહ કે હાં બસ શિક્ક હીકી બક્ષિસ નહિ હય, ઇસકે સિવા સબ કુછ મુઆફ હો સકતા હય અસકો વોહ મુઆફ કરના ચાહે-શિક્કેસે અલ્લાહ તઆલા ઇસ કદર ખેઝાર હય, કે સૂરએ ઇનઆમમેં અઠારહ બરગુઝીફહ અંબિયા કે ફાઈલકા ઝિકર કરનેકે બઅદ ફરમાતા હય-કે અગર ઇનમેંસે કોઈ કહીં શિક્ક કર ખૈઠા તો ઉસકે સારે આમાલ ગારત હો જાતે (વલવ-અશરકુ-લહુખેતા-અનહુમ-મા કાનુ-યઅમલુન)

તરજુમા :- લેકીન અગર કહીં ઇન લોગોં (અંબિયા) ને શિક્ક કીયા હોતા તો ઇન સબકા કીયા કરાયા ગારત હોજાતા, ખુદ નખી સ. અ. વ. સે મુખાતિખ હોકર ફરમાયા કે તુમકો ઔર તુમસે પહેલે ગુઝરે હુએ સારે અંબિયા કો વહી લેજ કર બતલાંયા ગયા હય, કે (લઈન-અશરકતા-લયહુબતન્ન-અમલુકા-વ-લ-તકુન્નમિનલ-ખાસિરીન-આ-૬૫ સ.-જુમાર)

તરજુમા :- અગર (બ-ફર્જ મહાલ) તુમને શિક્ક કીયા તો તુમહારા અમલ ઝાએ હો જાએગા. ઔર તુમ દિવાલ્યા હો જાએગે પીછલી ઉમ્મતોંકો શિક્ક કી લઅનતમેં મુખતીલા કરનેમેં કબરોંકા બહુત બળા હિસ્સા હય, ઇસ લિયે નખી સ. અ. વ. ને શુરમેં લોગોં કે કબરોં પર જાનેસે મના કર દિયા થા, ફીર જબ ઇજત દીતો ઉસકે સાથ યે પાખંદી લગાદી, કે કુછ માંગને કે લિયે નહિં બલકે ઇબરત હાસીલો કરને કે લિયે જાએ, આખિરત કો યાદ કરને ઔર દુનિયાસે બે રગબતી પેદા કરનેકે લિયે જાએ (હદીષ)

તરજુમા :- અબ્દુલ્લાહ ઇબને મસઉદ રઝી, રિવાયત કરતે હય. કે રસુલુલ્લાહ સ. અ. વ. ને ઇરશાદ ફરમાયા કે લોગો ! મૈને તુમકો કબરોં પર જાનેસે મના કર દીયા થા. લેકીન અબ ઇજત દેતા હું, કયું કે કબરોંકો દેખકર દુનિયાસે

जे रंगभती, पैदा होती हुय. और आभिरत याद आती हुय
 (धंनेमान्ना) और मुस्लीममें हुय. के ये कभरे मोत याद
 दिवाती हुय. (मिशकात-१५४) और इस काम के लिये औलिया
 अदलाहु की कभरे मणसुस नहिं अदके मुश्रिक तककी कभरोंकी
 जियारतकी धनजत हुय. और इसी लिये. हमाम नसाह और
 धंनेमान्नाने “जियारत कभरल-मुश्रिक” का भाग भांघा हुय.
 और उसके बाद वोहु नभी स.अ.व. का अपनी भा के लिये
 धस्तीगदर की धनजत याहुनेका वाकेआ लाये हुंय, और ये
 के अदलाहु तआलाने नभी स.व.को अपनी भा के लिये
 भगदिरतकी धनजत नहिं ही भगर कभर की जियारत की
 धनजत दे दी, और कभर पर पहुँच कर नभी स. अ.
 व.ने धरशाह इरमाया, के कभरों की जियारत कीया करे.
 कयुं के वोहु मौतके याद दिवाती हुय. (नसाह २८६) साइ
 आहिर हुय. के धभरत के लिये गोरे गरीबां ही मौजुं हो
 सकता हुय. न के संगे भरभर की तर.शी हुंय धमारते जहां
 कूलों की बारिश हो रही हो. और जहां की हुवाये भुशुभुओंसे
 भोजल हो. अगाने नभुवत स.अ.व.ने कभरों के बारे में
 धरशाह इरमाया के.

कभरों के पुण्ता न भनाया जाये

तरणुआ : रवाहु मुस्लीम-मिशकात, हुअरत नभिर
 रजी. रिवायत करते हुंय के नभी स.अ.व.ने कभर के पुण्ता
 भनाने से मना इरमाया. और इससे भी के कभर के उपर कोध
 धमारत भनाई नय या कभर पर जैडा नय (मुस्लिम)
 (मिशकात १४८ सका)

नभी स.अ.व.ने कभरों को पुलंद करने से भी मना
 कीया हुय और हुकम दीया हुंय के कभरें अभीन के भराभर
 होनी चाहिये.

દખરેં ઝમીન કે બરાબર હોં

તરજુમા : મુસ્લીમ શમામા બિન શાફી (રહ) રિવાયત કરતે હય કે હમ લોગ ફાલ્લા બિન ઉબૈદ રઝ. કે સાથ જઝીરએ રૂદહેસ મેં થે. કે હમારે એક સાથીકા ઇન્તીકાલ હો ગયા, ફાલ્લા રઝી. ને હમકો હુકમ દીયા કે હમ ઉનકી કબરકો બરાબર કર દેં. ફીર ફરમાયા કે મૈંને નખી સ.અ.વ. કો એસા હી હુકમ દે તે હુવે સૂના હય (મુસ્લિમ સફા રપ મિસરી)

નખી સ.અ.વ. કો ઉંચી કબરેં ઓર ઉન પર બની હુઈ ઈમાતેં ઈસ કદરતા પસ દથી, કે આપ સ.અ.વ.ને હઝરત અલી રઝી કો ઇસ કે લિયે ખાસ તૌર પર લેખ કે વોહ ઇનકી ખુલાંદી કો મિટા દેં.

ઉંચી કબર બરાબર કરદી જાએ

તરજુમા :- અબુલ હયાજ અસદી (રહ) રિવાયત કરતે હય. કે હઝરત અલી રઝી.ને મુજે કહા કે અબુલ હયાજ કયા મેં તુમકો ઇસ કામકે લિયે ન લેજુ' જસ કામકે લિયે મુજે રસુલુલ્લાહ સ. અ. વને લેખ થા. ઓર વોહ કામ યે હય કે જાએ ઓર જો તસવીર તુમકો નઝર આએ ઉસકો મિટાદો, ઓર જો કબર ઉંચી મિલે ઉસે બરાબર કરદો (મિશકાત સ. ૧૪૮ મુસ્લીમ)

ઈમામ શાફી રહ અપની કિતાબ ઇલામ મેં લીખતે હય કે મકકાએ મુકર્રમાં કે ઉલમા કબરોં પર બની હુઈ ઈમારત કો ગિરા દેનેકા હુકમ દેતે થે શરહ મુસ્લીમુલ લાનવી જલ્દ ૩૭ તખઅમિસર

ગુ'બહે-ખિઝરા કી તારીખ

યે હદીષ સુન્ને કે બઅદ ઝેહનો મેં યે સવાલ ઉઠતા હય કે અગર ઇસ હદીષકા યહી મનશા હય તો ખુદ કબરે

નળવી સ.અ.વ. પર 'ગુંબદે ખિઝરા' કૈસે વજૂદ મેં આયા ?
 તો ઇસકા જવાબ યે હય કે તકરીબન માતસો સાલ તક કબરે
 નળવી સ.અ.વ. પર કોઈ ઇમારત નહિંથી. ફીર સન હીજરી
 ૬૭૮ મેં મનસુર બિન કલાવુન સાલેહી (બાદશાહે મિસર)ને
 કમાલ અહમદ બિન ખુરહાન અખ્લૂલ કવી કે મશ્વેરહુ સે લકળી કા
 એક જંગલા બનવાયા ઓર ઉસે હુજરેહુકી છત પર લગા દીયા
 ઓર ઉસ કા નામ 'કુખ્યા રઝઝાક' પળ ગયા. ઉસ વકત કે
 ઉલમા હર ચંદ કે ઇસ સાહેબે ઇકતેદાર કો ન રોક સકે મગર
 ઉન્હોંને ઉસ કામકો બહુત ખુરા સમત ઓર જળ યે મશ્વેરહુ
 દેનેવાલા કમાલ અહમદ મઅજૂલ કીયા ગયા તો લોગોંને ઉસકી
 મઅજૂલી કો અલ્લાહ કી તરફ સે કેસકે ઇલ ફયલ કી પાદાશ
 શુમાર કીયા, ફીર અલ મલીકીન નામીર હસન બિન મુહમ્મદ
 કલાવુનને ઓર ઉસકે બાદ સન હેજરી ૭૬૫ મેં અલ મુલકુલ
 અશરફ શેઅબાન બિન હુસૈન બિન મોહમ્મદને ઉસમેં તઅમીરી
 ઇઝાફે કીયે, યહાં તક કે મૌબુદહુ તઅમીર અમલ મેં આઈ.
 (વફા-ઉલ-વફા-લિસસમહલી-સફા-૪૩૫-૪૩૬)

મુનાસિબ હય કે ઇસ સિલસિલે મેં ફિકહા કા બી મસલક
 નકલ કર દીયા જાએ, મસલકે અહનાફ સળસે મોઅતબર ફકીહ
 અલ્લામાં શામી લીખતે હય કે તરજુમા મેરી નઝરમેં કોઈ એસા
 આદમી નહિં હય જીસને કબર પર ઇમારત બનાને કો જાઈઝ
 કહા હો. ફીર ઇમામ અખ્લૂનીફ રહે કા ફતવા બયાન કરતે હય.
 તરજુમા યઅની ઇમામ અબુ હનીફારહન કબર પર કોઈ ઇમારત
 મસલતન ઘર કુખ્યા વગેરહુ બના નસે મના કીયા હય, કયુ કે હઝરત
 જાબેર રઝીકી તિવાયતમેં નબી, સ. અ. વસો ઇસકી મમાને
 અત આઈ હય. કે કબર કો પુખ્તા ન બનાયા જાએન ઇસ પર
 કુખ્યા લગાયા જાએ યા ઇસ પર ઇમારત તઅમીર કી જાએ.
 શામી જીલ્દ ૧ સફા ૮૩૬ ઇસતંલૂલ

ઝિયારત કુબૂરકી ઇબ્નઅતકી ગઝ

નખી. સ. અ. વ.ને જબ કબરોં પર જાને કી ઇબ્નઅત
 હી ઉસ વક્ત યે ભી બતાયા કે કબરોં પર કુછ લેનેકી ગઝરો
 ન જાઓ બલકે કુછ દેનેકે લિયે જાઓ, ઔર યે દેના યે હય
 કે કબરવાલોં કે હુકમે દુઆ કરો કે અલ્લાહ તઆલા ઉનકો
 અઝાબસો સલામતીમે રખો ઔર ઉનકે ઔર તુમહારે અપને
 ગુનાહ મુઆફ કરદે, નખી સ.અ.વ.ને કબરોં કે લિયે યે દુઆ કી
 તઅલીમ હી હય, (અસસલામે અલયકુમ-યા-અહલલ-કુબૂરે
 યગ ફીરુલાહો-લન-વલકુમ-અનતુમ-સલકુના-વનહુ-બીલ-
 અસરે (તિરમિઝી) તરગુમા- અય કબરો કે સખાસ્થો ! તુમ
 પર સલામતી હો. અલ્લાહ તઆલા હમેંભી મુઆફ કરે ઔર
 તુમહેં ભી તુમ હમસે પહેલે જા ચુકે હો ઔર હમ તુમહારે
 બાદમેં આને વાલે હય. (તિરમિઝી) બીલકુલ યહી મુઆમલા
 નખી, સ. અ. વ. કે હુકમ કે ખમુજબ હય અપને હર મરને-
 વાલેકે સાથ કરતે હય. એહ એક આમ ગુનેહગાર મુસલમાન
 હો, ઔર ચાહે કોઈ ખુદા રસીદહ વલી, ઉસકા જનાઝહ હમારે
 સામને હોતા હય. ઔર હમ સફ બાંધે દુઆ કેહ રહે હોતે
 હય. (અલ્લાહુમ્મગ-ફીરલના-વમઘ યેતના-વશાહિદિના વગા
 એબિના વ-સગીરિના-વ-કબિરિના -વ-અકરિના વ-ઉનસાના
 (અબુદાઉદ નસાઈ તિરમિઝી) તરગુમા - અય અલ્લાહ મુઆફ
 ફરમાદે, હમારે ઝિન્દોંકો ઔર હમારે મુદોંકો, હમારે હાજિ-
 રોંકો ઔર હમારે ગાએબોંકો, હમારે છોટોંકો, હમારે બગોંકો
 હમારે મરદોંકો ઔર હમારી ઔરતોંકો (અબુદાઉદ નસાઈ-
 તિરમિઝી વગેરહ મિશકાત-સફા ૧૪૬)

આગિર યે કૈસે મુમકિન હય, કે ઝમીન કે બાહર તો હમ
 અપને મરનેવાલોં કે લિયે દુઆ કર રહે હોં મગર જબ ઝમીન

કે અંદર ઉતરે જાયેં તો હમારે હાજતરવા 'મુશકિલ કુશા' બન
 જાયેં લોગોં કો જબ સમજતયા જાતા હય કે જસકો તુમ વલી
 અલ્લાહ સમજતે હો ઉસકી કબરકે પાસ પહુંચકર ઇસ કદર
 ખૌફઝદહ ઔર બદ હવાસ કયું હો જાતે હો, કે કભી કબરકે
 પાસ જુકે જારહે હો, કભી કબરકો હાથ લગાકર ઉસકી ખાક
 બદન પર મલતે હો, કભી ઉસકા તવાફ કરતે હો કભી હાથ
 ખાંધે ઉસકે પાસ અપની બિપતાએ બયાન કર રહે હોતે
 હો, કભી સાહેબે કબરકી દુહાઈ દેતે હો કભી
 નઝરો ન્યાઝ ઔર ચળહાવે પર ઉતર આતે હો કભી
 મન્નતે માનતે હો કે અવલાદ હો જાયેં તો યે નઝર કઝંગા
 ખીમારી ચલી જાયેં તો યે બિદમત બજા લાઉંગા, વાપસ હોને
 લગતે હો તો ઉલ્ટે પૈરોં પર ચલતે હો, કબરકી તરફ પીઠ ન
 હોને પાએ. કબરકે કરીબ યા દૂર જહાં સે ભી જુઝરો કબરકા
 રૂબ કરકે સલામ કરતે હો. ઔર ઇસમેં બરકત જાનતે હો,
 ઔર ઐસા ન કરને પર સખત મુશકિલમેં પળ જાનેકા ધળકા
 તુમહેં લગા રહેતા હય. અવલાદ હો તો નહેલાકર ધુલાકર લાતે
 હો ઔર ફર્શ પર ડાલ દેતે હો દુલ્હાકો નિકાહ કે વાસ્તે લે
 જા રહે હોતે હો, તો પહેલે કબર પર હાઝિરી દેતે હો, આબિર
 યે સબ કયું કરતે હો ? કયા યે ગૈરોલ્લાહ કી પરસ્તિશ ઔર
 પૂજા નહિં હય ? ઔર કયા કીસી એક વલી અલ્લાહને ભી ઇસ
 બાતકા હુકમ દીયા હય. વલી અલ્લાહ તો નમાઝે પળહને વાલે
 રોઝે રખનેવાલે અલ્લાહ સે ડરનેવાલે ઔર અલ્લાહી કો પુકારને
 વાલે હોતે હય, વોહ યે બાત કૈસે પસંદ કર સકતે થે, કે તુમ
 યે કામ કરને કે બજાએ, ઉનકો પુકારો. ઉનસે માંગો ઉનકી તો
 અલ્લાહ તઆલાને યે શાન બયાન કી હય.

અવલીયા-અલ્લાહ કૌન હય ?

અલા ઈન્ન અવલીયા અલ્લાહે લા ખૌકુન અલયહિમ

વલાહુમ યહઝનૂન (સૂ. યુનુસ ૬૩) તરજુમા. યુનો! જો અલ્લાહ કે અવલીયા હું અનેકે લિયે કીસી ખૌફ વ રંજકા મોકા નહિ અવલીયા વોહ લોગ હય જિન્હોને ઈમાન ઈષ્ટીયાર કીયા, ઓર જો અલ્લાહ સે ડરનેવાવે થે, ઈસ આયત સે થે કહાં નીકલતા હય કે અવલીયા અલ્લાહ મુર્દોકો જિન્હહ કર દતે થે.

અવલીયા અલ્લાહ કે દુશ્મન કૌન હય.

અવલીયા અલ્લાહ કે દુશ્મન વોહ નહિ, જો ઉનકી સહીહ પેરવા કરતે હય. ઉનકે નકશે-કદમ કો નિગાહ મેં રખતે હુએ ચલતે હય. ઉનકો ઉનકા અસલી મુકામ દેતે હય. ખલફી ઉનકે દુશ્મન વોહ હય, જો ઉનકી કબરોકો પુખ્તા કરતે હેં ઉન પર કુખ્ખે બનાકર ઉર્સ મેલે લજન ઓર કબ્વાલીયાં શુર કર દેતે હય. મશકિલમેં ઉનકો ખુદાઇમેં શરીફ ઠહેરાતે હય અલ્લાહ તઆલાને અપની કિતાબ મેં ખોલ ખોલકર અવલીયા અલ્લાહ ઈન કે દુશ્મનોંકા પતા બતલાયા હય. (વમન-અઝલુ-મીંમ મં'જ યદજી-મીન ફનેવ-લાહી-મંલા યસતજીઓ-લહુઘલા યવમીલ-કીયામતે-વહુમ અનહુ આઈહીમ ગાફિલુન-વ-ઈઝા હુશેરન નાઓ કાનુ-લહમ અસદા અસંવ વ કાન બ ઇબાદતેહિન કાફિરીન (અલ-અહકાફ આ. ૫-૬)

તરજુમ - યઅની ઈસ શખ્સસે ઝયાદા ગુમરાહ ઓર કૌન હય ! જો અલ્લાહ કે અલાવાહ વોહ ફસરોંકો આવાઝ દે, હાલાં કે વોહ ક્યામત તક બિસકી પુકારસો ગાફિલ હય. ક્યામત કે દિન જબ સબલોગ જમા કીયે જાઓંગે (ઓર ઈન અવલીયા અલ્લાહ કો અપને પુનરિથોંકી હરજત સો બા ખબર કીયા જાઓગા) તો થે (અવલીયા અલ્લાહા ઉકેન (અપને

पुनर्रिथोके) दृश्यन जन नानेगे और उनकी पूजापाठका
शिष्टत के साथ धनकार करेदगे

(सू. अलखलुहाई-आ-प-६)

मखलूम हुंवा के अत्रलीया अल्लाह के असल दुश्मन दर
असल वोह लोग हे. जे उनको भुदाई में शरीक ठेराहकर
उनके घरों (कमरों) के अल्लाह के घर (पानये-कअला की तरह
मुकददस बना लेते हे. और उनके साथ जीव कुव वही
मखमिला करते हे. जे सिई अल्लाह के घर के साथ कीया नाना
नाहये. हर साल हज के दिनकी तरह उंसका दिन मुकर्रर कीया
जाता हय अहराम की जगा नगे सर या नगे पैर अलने की
केह लगाई जाती हय

लफ्फैक अल्लाहुम्म लफ्फैक के मुकायमे में याहु हुक, या
हु, जेशक या हु, का नअरह लगता हय. गीलाई कअयेकी तरह
आदरका धन्तीजाम होता हय. हजरे अस्वद के आसे की जगा
कमरके सरहाने या. पायेती के पथरको यूमा जाता हय,
तवाई कअये के गदले कमर के इरे लगते हय. सजदे और
इकुअ होते हय. हुआये और मनने की जाती हय मुलतजिम
तरह दीवहणी और दरवाजे से यीमटा जाता हय सेभाणा के
गेठक से उनकी कमर तक दौण लगाकर सई सई और भरवहका
हुक अदा कीया जाता हय. अमअमकी जगा कमर के धुवन के
मुणारक पानीको जमअ करके तणईक बनाया जाता हय. हदी
के गलये हुअरत की नअरका गकरा और गिट साथ आता
हय. गज आज हर तरई और हर जगा धन 'नकली कअयो'
की धूम मयी हुई हय और अलकत हय. के तूटी पणती हय.
कोई पूछ सकता हय. के अल्लाहको ओक और अकेला माननेवाली
धंस तौहीद की उम्मत में उसकी गदगी की हर जवाहिश की

તકમીલ કે લિયે ઉસને અપના ઘર મુહુર્ધ્યા ફરમા દીયા થા,
 આખિર યે સળ કયું ઔર કૈસે હો ગયા, તો જવાબ સાફ હૈ,
 કે મુહુદત ગુઝર જાને કે બાદ ફરને દીનદારી કે માહિરોને અપના
 પેશા ચમકાને કે લિયે હિન્દુઓંકી તરહ દેવતાઓં ઔર
 દેવીઓંકી ફૌજ તૈયાર કરકે ઉનકે ગિહ્ એક અઝીમુશ શાન દેવ
 માલાકા તાના બાના બુન દીયા, ફીર ઇસ્લામી કાશી ઔર
 વુજૂદમેં આયે. ઔર મુસલમાન ગન્નેશિયોં ઔર મુરલીયોંને
 જનમ લીયા. ખજે પથ્થરોં કી જગા પજે પથ્થરોંને કબરકી
 શકલ મેં અપના સ્થાન બનાયે ઔર દર્શનકા નામ બદલ કર
 'ઝિયારત' રખા ગયા, પરણામકી જગા સલામને લેલી,
 ડાંડવંતને સજદએ તઅઝીમી કા જામા પહેના, ફેરોં કે બખ્તએ
 તવાફ હોને લગે પરશાદ તબરૂક બન ગયા, લજનને કબ્લાલીકા
 રૂપ ધાર લીયા, ઔર યે મૌજૂદહુ 'દીન' વુજૂદમેં આયા, ફીર
 હઝારોં કૈદી બને લાખોંકી અસમતેં બરખાદ હૂર્ધ લા તાઅદાદ
 લાશે તળપી નૌનિહાલોંકા ખૂન ચુસ ચુસ કર યે ધરતી સૌરાબ
 હુર્ધ. મગર ઇસ નએ દીન કી બહારોંકા એક ફૂલ ન કુમલાયા,
 આઇ યે. આગે બળહીયે, ઔર ઉમ્મત કો મૌજૂદહુ રવિશકી
 બદઅંજામીસો બા બખર કીજયે કયા અજબ કે અદલાહ તઆલા
 રહેમ ફરમાયે ઔર આજ કે ભટકે હુવોંકો ઇમાને બાલિસ સો
 સરફરાઝ ફરમાકર રંગે જહાં બદલ ડાલે—

મૈયત દે બાદ ઉસકે દ્વસરે યા તીસરે રોઝ સખ જમઅ હો કર કુરઆન જવાની કરના, દુરૂદ શરીફ વગયરહ
પણ કર મૈયત કો બક્ષને કે બારે મેં

મૌલાના રશીદ અહમદ ગનગોહી હનફી (રહે.) કા ફતવા

સવાલ : ફી ઝમાના રિવાજ હય કે જખ કોઈ મરજતા હય તો સકે અઝીઝ વ અકારિખ ઉસ રોઝ, યા તીસરે રોઝ યા કિસી ઓર રોઝ જમઅ હો કર મસ્જીદમે યા કિસી ઓર મકાન મેં કુરઆન શરીફ, ઓર કદમા તૈયેબહ, ઓર દુરૂદ શરીફ વગયરહ પણ કર બિલા તઅચ્ચુન શુમારે સવાખ ઈસ પણહે હુએકા મુતવફફી કો બક્ષતે હેં ઓર ચને વગયરહ તકસીમ કરતે હેં, તો ઈસ તરહ પર જમઅ હોના ઓર કુરઆન મજીદ વગયરહ પળહના, પળહવાના ફરસ્ત હય યા નહિ.

જવાબ : મુજતમેઅ હોના, અઝીઝ વ અકારિખ વગયરહુમ કા વાસતે પળહના કુરઆન મજીદ કે યા કદમા તૈયેબહ કે જમઅ હો કર રોઝ વફાત મૈયત કે, દ્વસરે યા તીસરે રોઝ બિદઅત વ મકરૂહ હય. શરઅ શરીફ મેં ઈસકી કુછ અસલ નહિ હય. કિતાબ નિસાબુલ એહતિસાબ મેં લિખા હય, ઓર કુરઆન કો પુકાર કર જમાઅત કે સાથ ખતમ કરના જીસકો ફારસી મેં સિપારહ પળહના કહેતે હેં મકરૂહ હય. ઓર ફતવા મેં મરફૂમ હય “ઓર પહેલે તીસરે દિને ઓર હફતે બાદ ખાના પકાના ઓર રસૂમાત કે વકત કબર કે પાસ ખાના લે જાના, ઓર કિરઅતે કુરઆન કે લીએ

દશવત દેના ચોર ખત્મ કે લીએ સુલહા વ કુકરા કે જમઅ
કરના ચોર સુરએ ધનઆમ વ ધખલાસ પળહના મકરૂહ હય.

દુરે મુખતાર (જો મઝહબે હનફીયા કી મોઅતખર
કિતાબ હય) મે લિખા હય, બહોત સી ખુરાધ્યાં જયસે
મુમખતીયાં ચોર કંદીલોકો જલાના જયસે ખુશીયોં કે મોકેઅ
પર હોતા હય, જયસે ઢોલ બજાના ચોર ખુશ આવાઝી સે
ગાના, ચોરતોં ચોર મરદોં કા જમઅ કરના ચોર ઝીક ચોર
કિરઅતે કુરઆન વગયરહ પર ઉજરત કા લેના જો આજકલ
ધસ ઝમાને મે દેખા જાતા હય, ચોર જો ધસ તરહ હોતો
ઉસકી હુરમત મે કેઈ શક નહિ ચોર ઉસકી વસીયત ખાતિલ
કરના ઝુરરી હય.

વલા હવાલા વલા કુવત ઇસ્લા બિદ્લાહિલ અઝીમ

ફતાવા રશીદીયા (કામિલ) સફા નંબર ૧૩૫, ૧૩૬

નાશિર : મુહમ્મદઅલી કારખાના ઇસ્લામી કુતુબ

ખાન મહલ, ૯/૧૧૫૧, દસ્તગીર કોલોની,

કરાંચી નં. ૩૮

મકરૂઝ મૈયત કી તરફ સે વુરસા કર્ અદા કરે (શરહે સુન્ના)

બઝમે તોહીદ

૪/૩૫૮૧, સલામતપુરા, મેઝનરોડ, સુરત-૩૬૫૦૦૩.

મુલેમાન હુસુફ પટેલ ૪/૪૬૦૦ તૈયબી સ્ટ્રીટ, સુરત-૩૬૫૦૦૩

તખલીગી કીતાબ છપાઇ ઉસકી યાદી

તખલીગી ઈશાઅત નંબર	કિતાબકા નામ	ઝબાન	તઅદાદ	તારીખ
૧	અસલી એહલે સુન્નત	ઉર્દૂ	૧૦૦૦	૧૬ ૪-૭૪
૨	એક અહમ સવાલ ઔર ઉસકા જવાબ	ગુજરાતી	૧૦૦૦	૧૦ ૧૦-૮૨
૩	મસઅલે તલાક	ગુજરાતી	૧૦૦૦	૧૫- ૮-૮૩
૪	અસલી એહલે સુન્નત	ગુજરાતી	૨૦૦૦	એપ્રિલ ૧૯૮૪
૫	સુરએ ફતેહા	ઉર્દૂ	૨૦૦૦	ઓગસ્ટ ૧૯૮૪
૬	કઅબતુલ્લાહ ઔર કઅબે	ગુજરાતી	૨૦૦૦	૧૫- ૧૦-૮૬

તખલીગી ઇશિઆત નં. ૬

કિતાબ કા નામ

કઅબતુલ્લાહ ઓર કઅબે

તઅદાદે ઇશિઆત : ૨૦૦૦

તા. ૧૫-૧૦-૮૬

શાએ કરદહા-ખઝમે તૌહીદ

સુરત.

કિંમત : મુફત, ફ્રી, મગર બાહર પોસ્ટ સે મંગાને
વાલોં કે લીએ ૦-૫૦ પૈસે ફી ટીકટ
લેજના ઝુરરી હય.